

loňském roce zde za finanční podpory Správy CHKO byly vyřezány náletové dřeviny, aby došlo k prosvětlení území.

PR Žižkův vrch. Žižkův vrch je jednou z hlavních dominant vypínajících se nad lázeňskou částí Mariánských Lázní. V rezervaci můžete spatřit velice zachovalý komplex květnatých bučin a suťových lesů. V bylinném patře bučin dominuje svízel vonný (*Galium odoratum*), častými druhy jsou hrachor jarní (*Lathyrus vernus*), kyčelnice cibulkonosná (*Dentaria bulbifera*) a kyčelnice devitillistá (*Dentaria enneaphyllos*), ze vzácnějších druhů pak např. nezelená orchidej hlístník hnízďák (*Neottia nidus-avis*), která nemá chlorofyl a živí se saprofyticky – rozkládáním mrtvé organické hmoty (ve spolupráci s houbou, se kterou žije v symbióze). Svůj zvláštní název tato rostlina dostala podle tlustých dužnatých kořenů uspořádaných v klubkovité „hnízdo“. Velice zachovalé jsou i zdejší suťové lesy s javorem klenem, bukem, lípou, jasanem a jinými dřevinami. V bylinném patře převládá bažanka vytrvalá (*Mercurialis perennis*), najdeme zde také

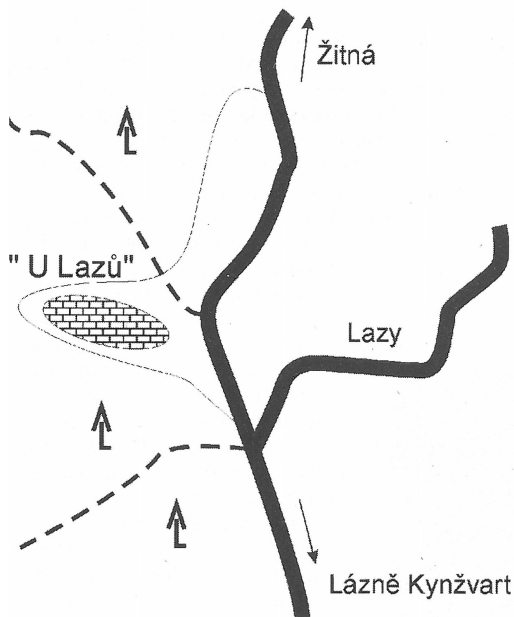
lýkovec jedovatý (*Daphne mezereum*), kokořík přeslenatý (*Polygonatum verticillatum*) nebo růži převislou (*Rosa pendulina*). Území je zajímavé i z hlediska zoologického – hnízdí zde puštitk obecný (*Strix aluco*), datel černý (*Dryocopus martius*), krahujec obecný (*Accipiter nisus*), žije tu i čolek horský (*Triturus alpestris*). Zvláště impozantní jsou zdejší lesní porosty na jaře, kdy rozkvétá většina rostlin bylinného patra, a na podzim, kdy se mohutné buky zbarví typickou cihlovou hnědí. V území se nachází řada pěšin geologického parku, takže své procházky zdejšími lesy můžete doplnit i poznáváním hornin.

Anna Bucharová

Neznámá rašeliniště ve Slavkovském lese

Převážná část území Slavkovského lesa je pokryta lesními porosty. V těchto lesích se nezdřídka vyskytují velmi cenné rašelinné biotopy. Nejcennější místa jsou pod přísnou ochranou – NPR Paterák, NPR Kladská a NPP Smraďoch. Mnohá menší rašeliniště a rašelinné a slatinné louky jsou často zcela nepodchyceny ochranou přírody, přestože jsou velmi kvalitní. Vyskytují se zde chráněné druhy rostlin, jako je klikva bahenní (*Oxycoccus palustris*), rosnatka okrouhlolistá (*Drosera rotundifolia*), vachta trojlístá (*Menyanthes triflora*) nebo tučnice obecná (*Pinguicula vulgaris*) a mnohé další. Zničení příslušného biotopu (např. odvodněním) by znamenalo i zánik populací těchto druhů.

Proto se členové ZO ČSOP Kladská rozhodli alespoň některá z cenných míst prozkoumat. Na základě znalosti území byly vybrány 4 lokality – U myslivny (známé také jako Vrbičky u bunkru), u Lazů (Pod Lesným), U Vranova a U čtyř borovic (2 drobná údolí u bývalé obce Ostrov). Na těchto lokalitách byl vytvořen kompletní druhový soupis s důrazem na druhy červeného seznamu. Zaznamenány byly i případné negativní vlivy. Projekt byl finančně podpořen

Mapka rašeliniště U Lazů

Kyhanka sivolistá (Andromeda polifolia) - rašeliniště U Myslivny

grantem ČSOP, v rámci programu „Ohrožené druhy bylin v lesích“.

Lokalita Pod Lesným je louka z části obklopená lesem, 4 km S od Lázní Kynžvart a 0,9 km SZS od obce Lazy. Nachází se na mírném svahu, v JZ části je rašelinná, v S části odvodněná a rašeliniště jsou zde nahrazena společenstvy svazu *Violion caninae*. V západní části jsou hojná prameniště se zdrojovkou (*Montia hallii*). V odvodňovacích rýhách jsou bohaté populace masožravých rostlin – rosnatky okrouhlolisté (*Drosera rotundifolia*) a tučnice obecné (*Pinguicula vulgaris*). Z dalších rostlin červeného seznamu zde najdeme prhu arniku (*Arnica montana*), jalovec obecný (*Juniperus communis*), klikvu bahenní (*Oxycoccus palustris*), vrbu plazivou (*Salix repens*), vrbu rozmarýnolistou (*Salix rosmarinifolia*), vložyni (*Vaccinium uliginosum*) a kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*).

U čtyř borovic je název dvou nevelkých

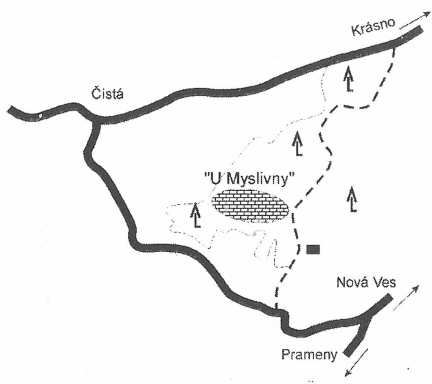
údolí ve tvaru V, kterými protékají dva drobné vodní toky, které se ve východní části lokality spojují. Území se nachází asi 1,7 km JZ od přehradní nádrže Krásná Lípa a 1,5 km od bývalých Dolních Lazů, nedaleko bývalé obce Ostrov. Jedná zejména o podmáčené lesy s rašelinnými a slatiništními světlinami, místy s prameništi (v severozápadní části území se zdrojovkou – *Montia hallii*). Převažují slatiništní biotopy, místy jsou však vyvinuta poměrně reprezentativní přechodová rašeliniště se značnou pokryvností rosnatky okrouhlolisté (*Drosera rotundifolia*). V olšínách podél toků je hojná přeslička luční (*Equisetum pratense*). Z dalších zajímavých druhů zde najdeme klikvu bahenní (*Oxycoccus palustris*), suchopýr pochvatý a úzkolistý (*Eriophorum vaginatum*, *E. angustifolium*) nebo vrbu rozmarýnolistou (*Salix rosmarinifolia*).

Lokalita U Vranova je asi 600 m dlouhá a 200 až 400 m široká mokřadní enkláva podél drobného toku vlévajícího se do Lobežského potoka, asi 1,4 km J od zaniklé obce Vranov. Celá lokalita je rozčleněná odvodňovacími příkopy a v jižní části zde byly pro odvodnění vybagrovány i menší tůně (hloubka cca 0,5 m, rozměry nepřesahují 1x1 m) a následně byla osázená smrkem. Z vegetačního hlediska se jedná o rašelinné louky a prameniště navazující na podmáčené

Šlenk se suchopýry - rašeliniště U Lazů

smrčiny. Vegetace je silně ovlivněná odvodněním a zastíněním smrkem. V jižní části lokality se vyskytují typické druhy přechodo-

Mapka rašeliniště U Myslivny

vých rašelinišť-suchopýr úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*), ostrice (*Carex echinata*, *C. panicea*, *C. demissa*, *C. nigra*), klikva bahenní (*Oxycoccus palustris*) a sporadicky i rosnatka okrouhlostá (*Drosera rotundifolia*). V odvodňovacích příkopech se nachází pramenišní vegetace s hojným výskytem zdrojovky (*Montia hallii*). Severní polovina území je více degradovaná, vegetace přechází do chudých smilkových trávníků.

Nejcennější je pravděpodobně lokalita U myslivny, známá také jako Vrbičky u bunkru. Do průzkumu byla zahrnuta pouze bezlesá část celého komplexu rašelinných biotopů. Jedná se o asi 600 m dlouhou a 100 m širokou nelesní mokřadní enklávu podél drobného toku vlévajícího se do Dlouhé stoky, asi 1,6 km SZ od Nové Vsi a 2,7 km JZ od Krásna. lokalitu tvoří rašelinné a slatinné louky, s četným výskytem chráněných druhů. Ve středu lokality jsou velmi rozsáhlé porosty vachty trojlísté (*Menyanthes trifoliata*). Na okraji největší střední části se nachází několik silně zvodnělých pramenišť s bohatými populacemi zdrojovky (*Montia hallii*). Na okrajích přechází louka v smrkový les, který je v mozaice s rašelinnými světlinami s dominantním suchopýrem pochvatým (*Eriophorum vaginatum*), klikvou bahenní (*Oxycoccus palustris*) a hojným výskytem kyhanky mnoholisté (*Andromeda polifolia*). Další vzácnější druhy vyskytující se

na této lokalitě jsou: prha arnika (*Arnica montana*), prstnatec májový (*Dactylorhiza majalis*), suchopýr úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*), vrba rozmarýnolistá (*Salix rosmarinifolia*), upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*), vlochyň (*Vaccinium uliginosum*) a kozlík dvoudomý (*Valeriana dioica*).

Lokalita U myslivny je značně zachována. V minulosti možná došlo k pokusu o odvodnění (napovídá tomu příliš příliš koryto potoka ve středu lokality), ale tento možný zásah již není funkční a nemá na kvalitu společenstev negativní vliv. Problém by mohla znamenat výsadba olší (*Alnus glutinosa*) ve spodní části lokality. Těmto stromkům se naštěstí příliš nedaří.

Převzato z Plánu péče o CHKO Slavkovský les

Geologie CHKO Slavkovský les

Oblast je tvořena třemi morfologicky výraznými celky: karlovarským masivem na severu a severovýchodě, Slavkovským lesem (centrální část) a Tepelskou vrchovinou (část východní a jihovýchodní). v severovýchodním cípu sem zasahují okrajové části Doupovských hor (Šemnice). Jižní hranice je tvořena výrazným poklesem podél tzv. mariánskolázeňského zlomu, ve východní části sem svým

Porosty vachty trojlísté na rašeliništi U Myslivny